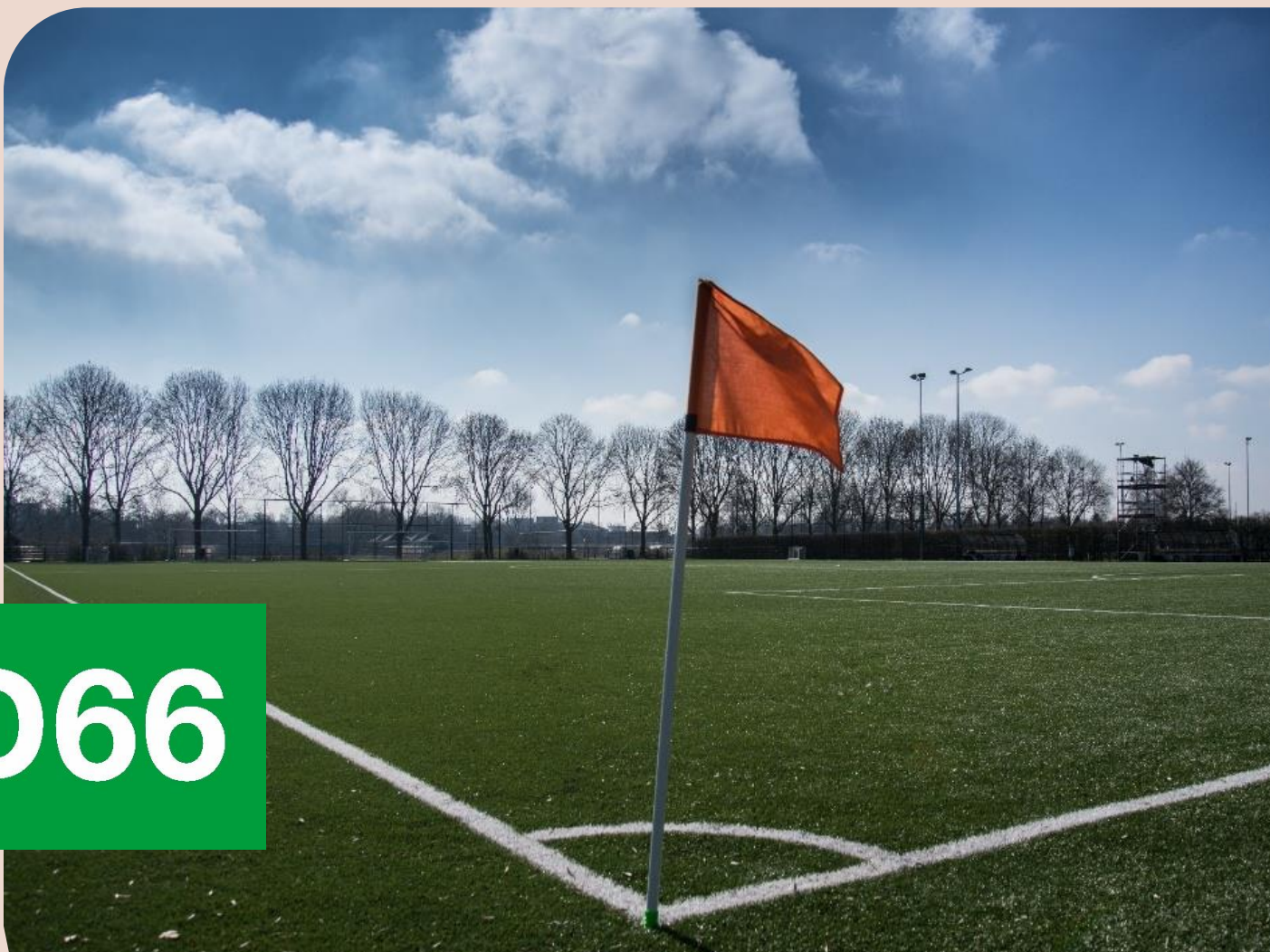

Kostenstijgingen bij maatschappelijke organisaties

Een onderzoek naar de effecten van kostenstijgingen bij maatschappelijke organisaties in Gorinchem

D66

Inleiding

De huidige energiecrisis en de hoge inflatie beheersen al enige tijd de actualiteit. Ook in Gorinchem zijn de gevolgen hiervan voor veel huishoudens voelbaar. Het afgelopen jaar zijn – mede op initiatief van D66 – maatregelen getroffen om de pijn te verzachten, zoals het verruimen van de inkomensregelingen voor minima en het ondersteunen van ouders zodat kinderen kunnen blijven deelnemen aan sport- en cultuuractiviteiten.

De fractie van D66 krijgt ook signalen dat veel maatschappelijke organisaties worstelen met kostenstijgingen. Denk bijvoorbeeld aan sportclubs, theaters, buurthuizen en speeltuinverenigingen. Om deze problematiek beter in beeld te brengen, heeft D66 een onderzoek uitgevoerd onder 78 maatschappelijke organisaties in Gorinchem. Daarvan hebben er 28 (36%) gereageerd.

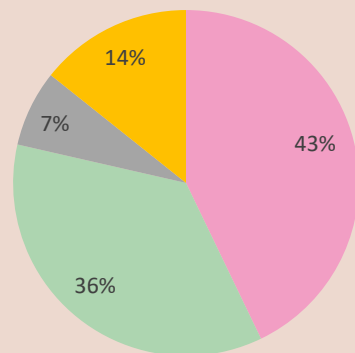
In dit document bieden wij de resultaten van ons onderzoek aan. Inclusief denkrichtingen om maatschappelijke organisaties duurzaam te ondersteunen. Op die manier hopen we bij te dragen aan een vitaal Gorinchem voor al onze inwoners.

Voor ons onderzoek hebben we in december (2022) 78 maatschappelijke organisaties benaderd met een online vragenlijst. Deze organisaties uit de cultuur-, sport- en welzijnssector zijn allemaal gevestigd in Gorinchem en geregistreerd in de Gemeentegids. We hebben van 28 maatschappelijke organisaties een reactie ontvangen. Dit rapport is gebaseerd op hun geanonimiseerde input.

Resultaten

Alle maatschappelijke organisaties die deelnamen aan ons onderzoek hebben te maken met stijgende kosten. Veruit de meeste organisaties maken zich hier ook zorgen over. Uit ons onderzoek blijkt dat twee op de drie organisaties vinden dat de gemeente Gorinchem hen onvoldoende ondersteunt. Slechts één op de drie is in staat om de stijgende kosten voor eigen rekening te nemen. In de onderstaande figuur geven we basisinformatie over de deelnemende maatschappelijke organisaties weer.

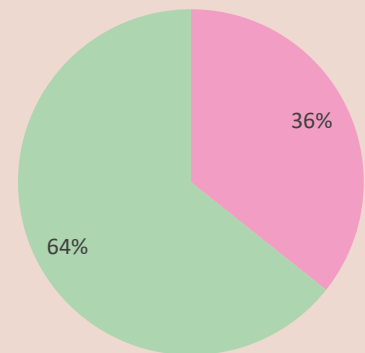
Tot welke sector behoort uw maatschappelijke organisatie?

N=28

■ Kunst & Cultuur ■ Sport ■ Welzijn ■ Overig

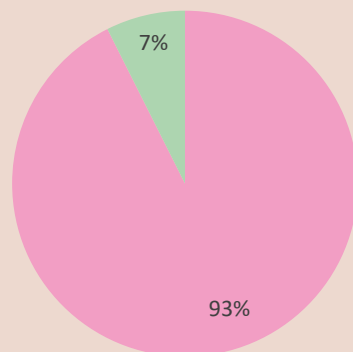
Bent u in staat om de kostenstijgingen zelf op te vangen?

N=28

■ Ja ■ Nee

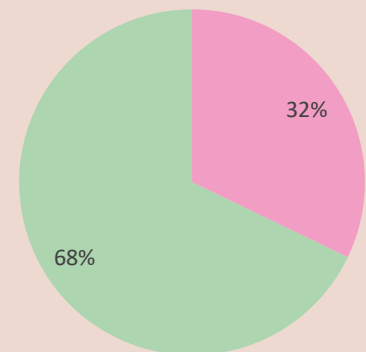
Maakt u zich zorgen over de stijgende kosten?

N=28

■ Ja ■ Nee

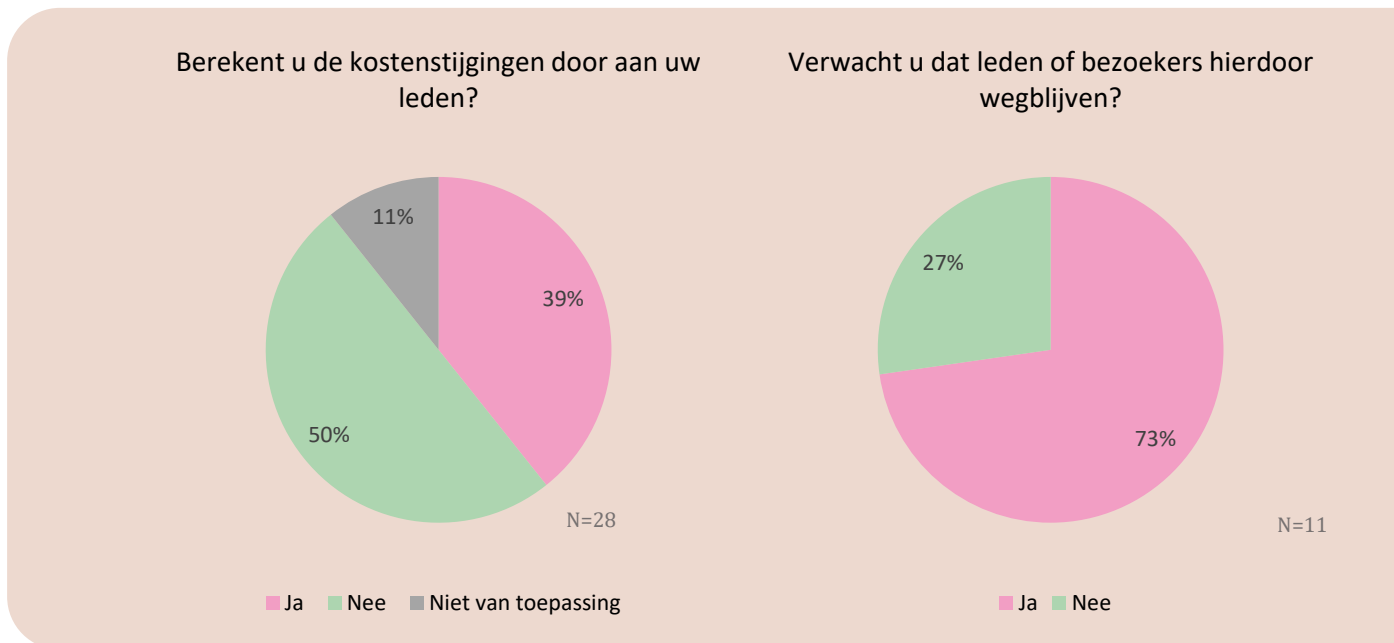
Vindt u dat de gemeente u voldoende ondersteunt?

N=28

■ Ja ■ Nee

Vijf op de tien maatschappelijke organisaties kunnen de kostenstijgingen momenteel nog dekken zonder compensatie te vragen van hun leden of bezoekers. Vier op de tien organisaties voelen zich echter gedwongen om de kostenstijgingen door te rekenen aan Gorcumers door bijvoorbeeld contributiegelden of ticketprijzen te verhogen. Een grote meerderheid van die organisaties vreest dat leden hierdoor hun lidmaatschap niet meer kunnen betalen of dat bezoekers weg zullen blijven.

Enkele quotes over de kostenstijgingen en de effecten op leden cq. bezoekers:

Organisatie X: *“Contributie nog niet verhoogd, maar zal in 2023 wel gebeuren”.*

Organisatie Y: *“Door hogere toegangsprijzen ten gevolge van exorbitante energielasten, zal het aantal bezoekers afnemen. Sluiting hangt ons boven het hoofd”.*

Organisatie Z: *“De verhoging van de subsidie (indexering) blijft momenteel achter bij de kostenstijgingen”.*

Uit ons onderzoek blijkt dat de ondersteuningsbehoeften van maatschappelijke organisaties tweeledig zijn. Enerzijds is er vraag naar financiële bijdragen om de acute pijn van de kostenstijgingen te verlichten. Dit verschilt van enkele duizenden euro’s op jaarbasis tot bedragen boven de € 20.000. De kostenstijgingen worden vooral veroorzaakt door fors hogere energielasten, maar daarnaast ook hogere personeelslasten en hogere inkooprijzen van

materiaal. De cumulatieve financiële behoefte voor de 28 ondervraagde organisaties betreft ongeveer € 225.000. Dit is een optelsom van de totale kostenstijgingen in 2022, waarbij vijf organisaties de financiële vertaling ten tijde van het onderzoek nog niet konden maken. Dit bedrag kan daarom als indicatief worden beschouwd.

Anderzijds bestaat er onder de bevraagde organisaties ook de behoefte aan hulp bij het verder verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en ondersteuning bij het treffen van energiebesparende maatregelen. Alle maatschappelijke organisaties geven aan hierin al stappen te hebben gezet. Tegelijkertijd (b)lijkt hier in hun ogen nog veel winst te behalen om kosten te besparen. Er is ook een groep die aangeeft dat plaatsing van zonnepanelen niet is toegestaan. Hoe dan ook is er een duidelijk appél uit het veld om de langetermijn-oplossingen niet uit beeld te verliezen.

Enkele quotes over de gewenste ondersteuning vanuit de gemeente:

Organisatie W: *“Compensatie van energiekosten”*.

Organisatie X: *“Gewoon een belletje hoe het gaat. Even alle subsidie aanvragers contacten. Was tijdens COVID ook al een aandachtspunt”*.

Organisatie Y: *“Ondersteuning van energiebesparende maatregelen”*.

Organisatie Z: *“Minder bureaucratie, direct handelen”*.

Verder valt ook op dat er een grote bereidwilligheid is om samen te werken met andere organisaties. Zo zijn er zowel banden met landelijke belangenverenigingen als lokale collega-organisaties. Bijvoorbeeld om kennis te delen of om inkoopvoordelen te behalen. De samenwerkingen worden ervaren als zinvol, maar leiden nauwelijks tot kostenbesparingen.

Conclusie

De onderzochte maatschappelijke organisaties vormen de basis voor een vitaal en levend cultureel en sportief leven in onze stad. Zij zien de toekomst veelal somber in door toegenomen energiekosten en algehele prijsstijgingen. Dat uit zich in een worsteling om de kostenstijgingen linksom of rechtsom proberen op te vangen, al dan niet door deze door te berekenen aan bezoekers en/of leden. Duidelijk is in ieder geval dat een ruime meerderheid in afwachting is van lokale ondersteuning. Het uitblijven van effectieve ondersteuning kan op den duur leiden tot een afname van bezoekers en/of leden. Dat zou voor veel sportclubs, theaters, buurthuizen en speeltuinverenigingen funest zijn.

Op de korte termijn is er behoefte aan ondersteuning voor partijen die dat direct nodig hebben. Voor de toekomst is het cruciaal om te zorgen dat partijen versneld (kunnen) verduurzamen. Daarvoor is geld nodig maar ook expertise en mogelijke versnelling van procedures en vergunningstrajecten. Voor organisaties die ruimte huren van derden, is het belangrijk dat dit betaalbaar blijft, bijvoorbeeld voor (kunst)lessen en workshops.

Tot slot valt in de reacties op dat sommige organisaties goed in beeld zijn bij de gemeente. Dat wordt gewaardeerd. Maar er zijn ook organisaties die enig contact met de gemeente missen. Daarmee lijkt er een 'blinde vlek' te zijn. Het zijn vooral deze organisaties die vragen om pro-activiteit en handelingskracht van de gemeente.

Enkele slotopmerkingen van deelnemende organisaties:

Organisatie X: *"Laat de clubs en al haar leden niet in de kou staan".*

Organisatie Y: *"Meer overleg met sturing vanuit de gemeente, zullen we dit probleem gezamenlijk moeten oplossen. Geld alleen is niet de oplossing, wel een tijdelijke".*

Organisatie Z: *"Gemeente Gorinchem is met vergelijking tot andere gemeentes in de omtrek meedenkend met verenigingen".*

D66 staat voor een actief verenigingsleven in Gorinchem. Op die manier ondersteunen we ontmoeting en verbinding tussen onze inwoners. Voor sport, cultuur en welzijn van alle Gorcumers. Meer weten over onze standpunten? Kijk dan op onze website: d66.nl/gorinchem